

Svetsare i arbetsskadestatistiken

ISA – Arbetsskaderegistret

Uppdatering november 2012

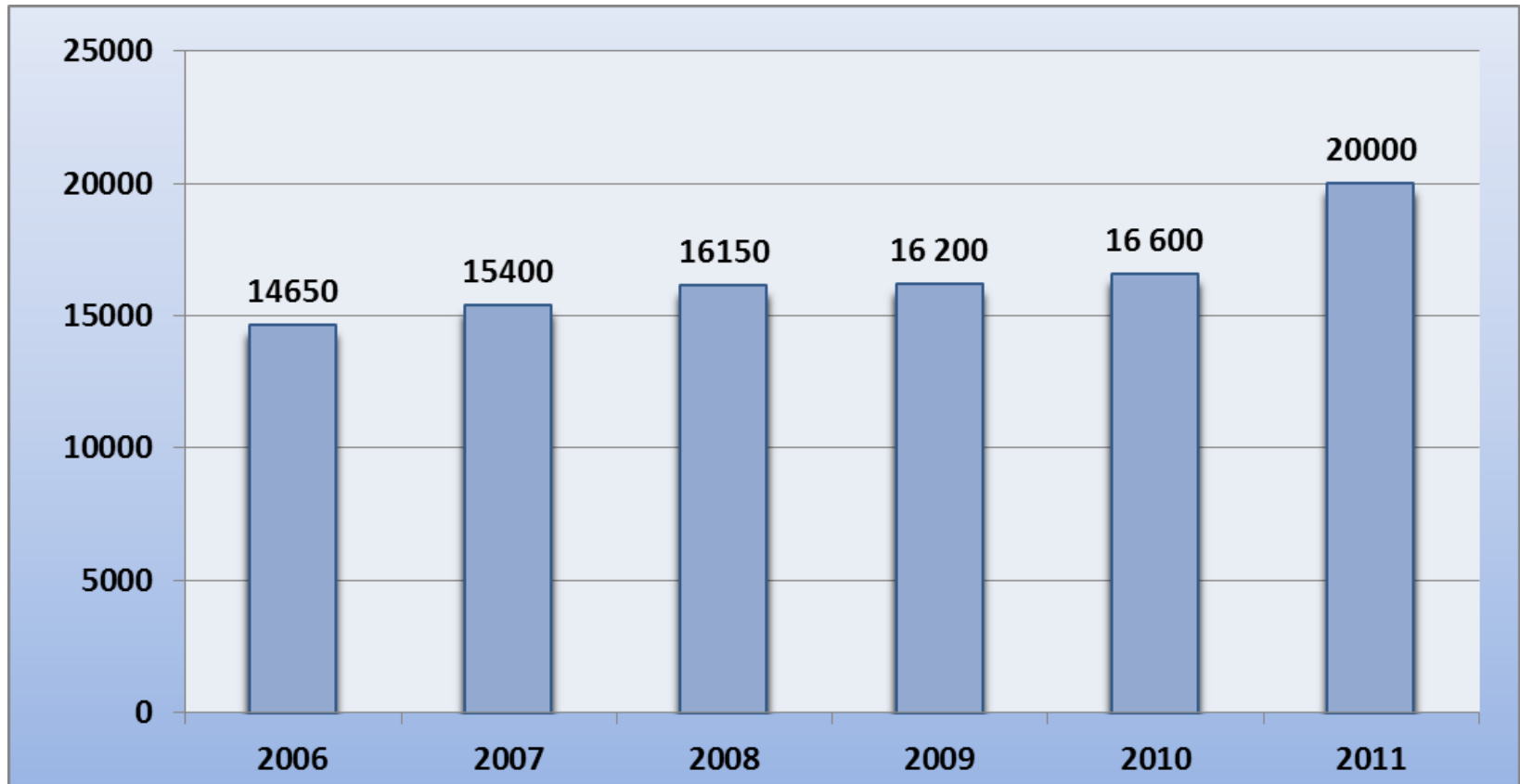
Jouni Surakka och Börje Bengtsson

ARBETSMILJÖVERKET

Framtagning av arbetsskadestatistik

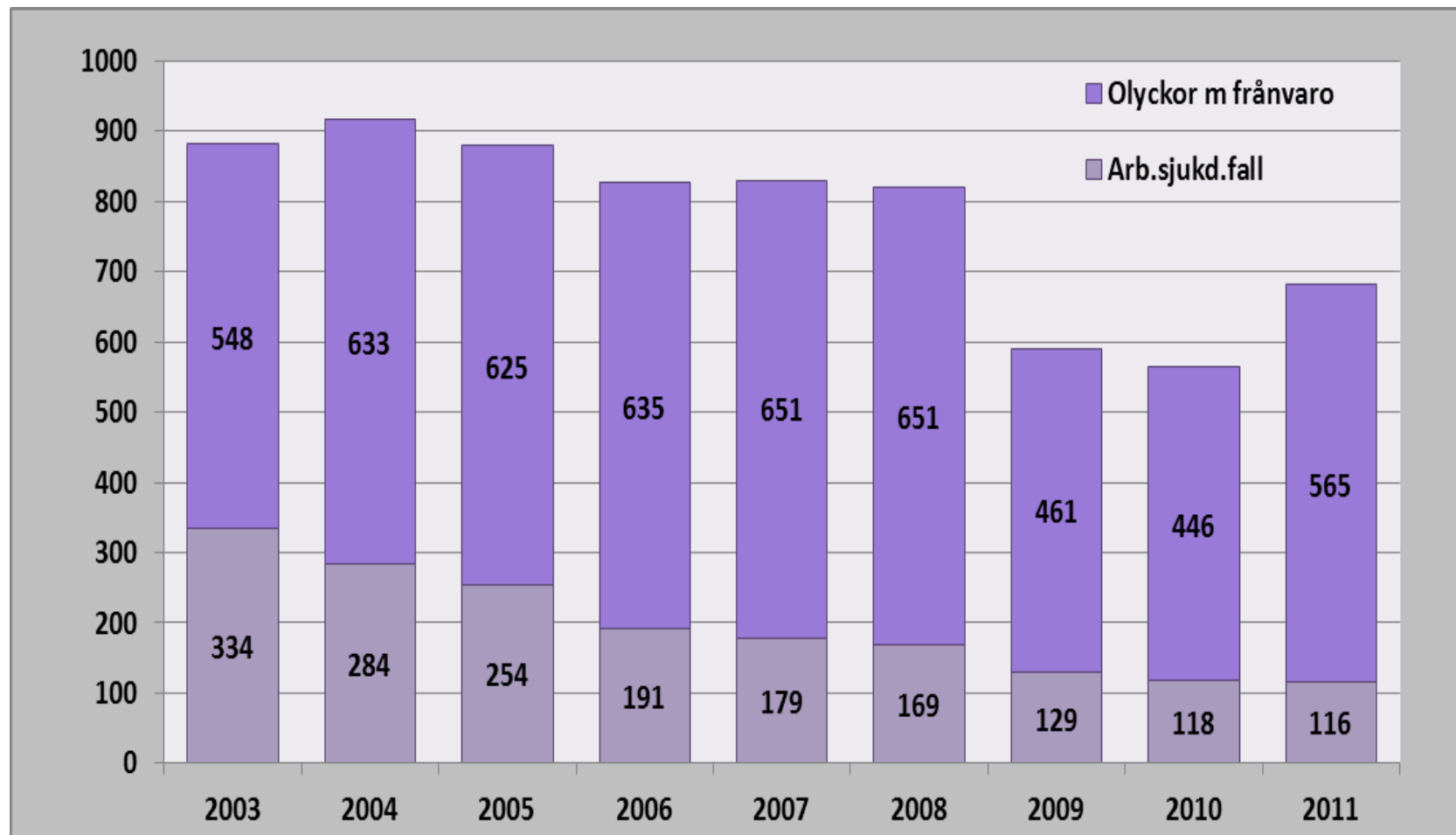
- Svetsarbeten utförs i många olika yrken
- Komplett statistik inte lätt
- Fr.o.m. 2011 kodas yrke för arbetsskadorna enligt den internationella klassifikationen ISCO-08
- Statistiken grundar sig på sökning:
 - bland yrkessvetsare
 - bland andra yrkesgrupper som angett svetsning som arbetsuppgift samt
 - när någon svetsutrustning har orsakat skadan
- **OBS! Olyckor utan frånvaro är inte med**

Fig. 1. Antal sysselsatta svetsare och gasskärare i Sverige

Källa: Arbetskraftsundersökningarna (AKU) från SCB.
Den statistiska osäkerheten är ungefär +/- 2 500.

Fig. 2. Arbetsskadeanmälningar bland "svetsare" mellan 2003-2011 fördelat på år och skadetyper

Tabell 1. Utveckling på "Top 10" orsak till arbetsolycksfall 2010-2011

	2010	2011	Ändring (-11/-10)
Avvikelse (orsak till olyckan) antal	405	494	+ 22%

Tabell 2. Orsak till arbetsolycksfall med frånvaro (2006-11)

Orsak	Medel	Ändring (-11/-10)
Förlorad kontroll över handverktyg	145	+ 35 %
Förlorad kontroll över maskin (inbegripet start vid fel tidpunkt)	108	+ 10 %
Förlorad kontroll över föremål	68	+ 22 %
Förlorad kontroll över transp.medel för förflyttning av material (motordriven eller ej)	38	+ 12 %
Fall av person - på samma nivå	28	+ 8 %
Ras, fall, glidning av föremål - uppifrån (faller på den skadade)	27	+ 150 %
Lyfta, bära, resa sig	21	- 17 %
Fall av person från höjd - till lägre nivå	22	- 4 %

Tabell 3. Skadans art för arbetsolycksfall (2006-11) med frånvaro – ökning 27% från 2010 till 2011.

Skadans art	Medel/år	Ändring % (-11/-10)
Sår och ytliga skador	250	+ 23 %
Skelettskador, frakturer	90	+ 41 %
Stukningar och sträckningar, urledvridning	74	+ 3 %
Skadans art oklar	65	+ 32 %
Bränn-, frät- och köldskador	55	+ 42 %
Effekter av extrema temperaturer, ljus och strålning	10	+ 29 %
Förgiftning och infektioner	5	- 25 %

Tabell 4. Anmällda arbetssjukdomar bland svetsare efter misstänkt orsak jämförelse av år 2005 och 2011

Misstänkt orsak	2005	2011	Ändring (%) (-05/-11)
Belastningsfaktorer	151	69	-54 %
Kemiska eller biologiska ämnen/faktorer	37	15	-59 %
Fysikaliska faktorer	11	1	-91 %
Vibrationer	9	6	-33 %
Buller	41	23	-44 %
Övrigt, oklart	5	2	-67 %
Totalt	254	116	-54 %

Regler - hälsa och säkerhet vid svetsning

AFS 2011:20	Smältsvetsning och termisk skärning (Se AFS 1992:09)
AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker (Från den 1 juli 2012)
AFS 2011:18	Hygieniska gränsvärden (Från den 1 juli 2012)
AFS 2011:17	Upphävande av föreskrifter om sömlösa gasflaskor av stål mm.
AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning
AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning
AFS 2005:18	Härdplaster
AFS 2005:6	Medicinska kontroller i arbetslivet
AFS 2005:2	Tillverkning av vissa behållare, rörledningar och anläggningar
AFS 2002:1	Användning av trycksatta anordningar
AFS 2001:4	Gasflaskor
AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete
AFS 1999:4	Tryckbärande anordningar
AFS 1997:7	Gaser
AFS 1992:9	Smältsvetsning och termisk skärning
KIFS 1998:8	om Kemiska produkter... ,
KIFS 2005:5 och :7	om Klassificering och märkning

<http://www.av.se/lagochratt/afs/>